

ที่ นศ ๑๑๑๘/ว ๑๐๙

ที่ว่าการอำเภอลานสกา
ถนนกะโรม นศ ๘๐๒๓๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลลานสกา/นายกเทศมนตรีตำบลขุนทะเล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
จำนวน ๑ ฉบับ

พร้อมนี้อำเภอลานสกา ขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช เรื่อง การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำรับพลเมืองใช้ร่วมกัน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรศักดิ์ บัวศรี)
นายอำเภอลานสกา

ที่ทำการปกครองอำเภอ
ฝ่ายบริหารงานปกครอง
โทร. ๐ – ๗๕๓๙-๑๐๓๙

ปกอ(ว)
ข
๒๒ กพ ๖๖

ที่ว่าการอำเภอลานสกา
เลขที่รับ 463
วันที่ 22 ก.พ. 2566
เวลา ..... น.

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๒๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๕๒
ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการปกครองได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาข้อหารือการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันของคณะกรรมาธิการ การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร แล้วมีความเห็นว่า การใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อตั้งวัดหรือสร้างวัดและมีการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุเพื่อใช้ประกอบศาสนกิจไม่ใช่การใช้เพื่อประโยชน์ราชการ จึงไม่อาจถอนสภาพที่ดินได้ตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน การขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่หากในภายหน้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินดังกล่าว ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลว่าจะมีการผ่อนปรนหรือไม่ อย่างไร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้กรมการปกครองดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้จึงขอให้นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินดังกล่าว ได้ตรวจสอบและดูแลไม่ให้มีการบุกรุกหรือครอบครองทำประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ หากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐให้ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๐๐๐๓ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชุน ณัฐเดช กังสุกุล)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

"มานะ มานตร มาหาศรัทธา"

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐ – ๗๕๓๕ – ๖๑๓๓

กรมการปกครอง
เลขรับ 1246
วันที่ 06 ม.ค. 2566
เวลา 11.11 น.

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๑ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ ๑๕๒ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๖๒๙๔ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕ แจ้งกรมการปกครองดำเนินการ กรณีคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จและเกิดความชัดเจนโดยเร็ว หากมีกรณีใดมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อสร้างวัด ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งกรณีดังกล่าวคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ พิจารณาข้อหารือการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ของคณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร แล้วมีความเห็นว่า การใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อตั้งวัดหรือสร้างวัดและมีการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุเพื่อใช้ประกอบศาสนกิจ มิใช่เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ราชการ ไม่อาจดำเนินการถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ การจะขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่หากในภายหน้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับกรณีการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในประเด็นดังกล่าวว่าจะมีการผ่อนปรนหรือไม่อย่างไร ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ให้กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จ และเกิดความชัดเจนโดยเร็ว หากมีกรณีใดมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และกระทรวงมหาดไทยได้มีการพิจารณาในการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๒๗/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๙ ตั้งข้อสังเกตว่า “การจัดตั้งวัดได้มีการดำเนินการไม่ถูกต้องจนไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องด้วยวิธีอื่นได้ จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติโอนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้แก่วัดเป็นกรณีพิเศษ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องควบคุมดูแลมิให้มีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายเกิดขึ้น เพราะว่าหากปล่อยให้มีการกระทำที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้นแล้วก็จะแก้ไขได้ยาก นอกจากนั้นปรากฏว่า ได้มีการตั้งสำนักสงฆ์ต่าง ๆ ขึ้นในที่สาธารณะและเขตพื้นที่ป่าสงวนเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าไม่มีการควบคุมดูแลไว้ตั้งแต่ต้นก็จะเกิดปัญหาทำนองนี้ขึ้นมาอีก จึงขอให้กรมการปกครองได้สั่งการกำชับไปยังจังหวัด และอำเภอ รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยเฉพาะสภาตำบลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ให้ช่วยกันกวดขันดูแลในเรื่องนี้ต่อไปด้วย” ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องให้

/สำนักงาน...

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
30
0 6 ต.ค. 2566
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสำรวจรวบรวมข้อเท็จจริง และสภาพปัญหาที่เกิดสืบเนื่องจากการที่ได้มีการสร้างวัดในที่ดินสาธารณประโยชน์ พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวทางควบคุม และแก้ไขปัญหา ตลอดจนผลกระทบของแต่ละแนวทางเสนอรัฐบาลเพื่อกำหนดนโยบายให้แก้ไขปัญหาหรือแก้ไขกฎหมายต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๕
วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
๒. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๓. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๔. ศ. (พิเศษ) กมลชัย	รัตนสกาววงศ์	กรรมการ	
๕. ศ. (พิเศษ) ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๖. ศ. (พิเศษ) วรรณชัย	บุญบำรุง	กรรมการ	
๗. นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ	
๘. นางสาววัณณนา	บุนนาค	กรรมการ	
๙. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๑๐. นายยงยุทธ	ชื้นประเสริฐ	กรรมการ	
(แทน) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.			
๑๑. สิบโท พิชิต	ตู้บรรเทิง	กรรมการและเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.			
๑๒. นางสาวปิยะฉัตร	พรหมพันธุ์	ผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.			
๑๓. นางสาวจุฑาทิพย์	อินสินธุ	ผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.			

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายอรรษิษฐ์	สัมพันธรัตน์	ติดราชการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร		
๒. ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย		- ว่าง -
๓. นายพินัย	อนันตพงศ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ว่าที่ร้อยตรี สิทธิธรรม	กุลอารยะสิน	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวนริศรา	รุ่งประชาเดช	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
๓. นายศฤงคาร	เสน่หา	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมการปกครอง

๑. นายวีรรัตน์	ธีรมิตร	ผู้อำนวยการส่วนการรักษาความสงบเรียบร้อย ๑
๒. นายทัศน์พล	ประทีป ณ ถลาง	หัวหน้ากลุ่มงานมาตรฐานและระเบียบกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ
๓. นายสุรศักดิ์	คงคาศรี	หัวหน้ากลุ่มงานอาวุธปืนและวัตถุระเบิด ๒
๔. นายสัญญา	แก้วคง	นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนกรมที่ดิน

๑.	นายขวัญชัย	อรัญเวช	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการที่ดินของรัฐ
๒.	นางสาวขนิษฐา	วงศ์สวัสดิ์	ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ดินของรัฐ

ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง

๑.	ผศ.ดร.ชิษณุ	อัมพรายน์	ที่ปรึกษาจาก บริษัท ทีแอลวิศวกรรม
๒.	นางธนวดี	เทพคเชนทร์	นักผังเมืองชำนาญการ สำนักผังเมืองรวม
๓.	นายธีรพล	ไชยบัณฑิต	พนักงานวิศวกรโยธา สำนักวิศวกรรมการผังเมือง
๔.	นางสาวพรเพ็ญ	ศิริมงคลรัตน์	นิติกรชำนาญการพิเศษ กองนิติการ
๕.	นางสาวรุจิราภรณ์	ศรีมูล	พนักงานนิติกร กองนิติกร

ผู้แทนจังหวัดนครปฐม

	นางสาวณัฐชานันท์	ชลอเอกนิษฐ์	นักผังเมืองชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เนื่องจากนายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร ประธานกรรมการ ติดราชการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ กรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม โดยการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) ซึ่งตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดว่าในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องจัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนร่วมการประชุม ซึ่งในการประชุมครั้งนี้มีคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ ท่าน คือ (๑) ศ. (พิเศษ) วรรณชัย บุญบำรุง และ (๒) ศ. (พิเศษ) กมลชัย รัตนสกาววงศ์ ซึ่งกรรมการที่ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แสดงตนเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดดังกล่าวแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๑ **เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ**

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ **เรื่องรับรองรายงานการประชุม**

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ **เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา**

๓.๑ ข้อหารือการตีความสถานะของปืนแบลงค์กัน

ผู้แทนกรมการปกครองชี้แจง ดังนี้

๑. กองบังคับการตรวจสอบและวิเคราะห์อาชญากรรมทางเทคโนโลยี กองบัญชาการตำรวจสืบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (สอท.) ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๓๙.๗๓/๕๑๐ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง สอบถามรายละเอียดปืนแบลงค์กัน และเครื่องกระสุนปืนแบลงค์กัน จัดเป็นอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ในลำดับแรกกรมการปกครองควรพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ที่มุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนให้ได้รับความปลอดภัยจากบรรดาอาวุธทั้งหลาย จึงควรมีนโยบายการควบคุมปืนแบลงค์กัน โดยพิจารณาจากศักยภาพและอันตรายของปืนแบลงค์กันว่า เมื่อนำไปใช้จะเป็นอันตรายมากน้อยเพียงใด มากกว่าที่จะอาศัยการตีความนิยามของปืนแบลงค์กัน ว่าเป็นอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืน รวมทั้งต้องให้ความเป็นธรรมกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับปืนแบลงค์กันผู้สุจริตด้วย เนื่องจากเป็นความผิดทางอาญาที่ได้กำหนดอายุความไว้ยาว อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนที่ต้องเสี่ยงกับข้อกฎหมายที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบตีความขัดแย้งกัน

๒. กรมการปกครองควรดำเนินการศึกษาข้อมูลและแก้ไขปัญหาโดยการกำหนดมาตรการในการควบคุมและแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาต การนำเข้า การส่งออก การจำหน่าย การมีไว้ในครอบครอง รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายโดยการกำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ตาม โดยอาจจัดแบ่งเป็นกลุ่มหรือประเภท ตามแต่ละชนิดและลักษณะของอาวุธ และกำหนดระดับการควบคุม กำหนดความผิดในระดับความเข้มงวดที่แตกต่างลดหลั่นกันลงไป โดยอาจกำหนดนโยบายในการควบคุมและผ่อนปรนไว้ในส่วนของบทเฉพาะกาล

ดังนั้น ในขั้นนี้จึงไม่ควรพิจารณาตีความว่าปืนแบลงค์กันเป็นอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามนิยามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ แต่ควรจะแก้ไขปรับปรุง และกำหนดมาตรการต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น รวมทั้งควรปรึกษาหารือกันระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบและใช้กฎหมายดังกล่าว และมีความเห็นเพิ่มเติมว่าในช่วงนี้ควรชะลอการปรับใช้บังคับพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ กับปืนแบลงค์กันไว้ก่อน และเร่งศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ต่อไป ทั้งนี้ ในขณะที่อยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย อาจออกหนังสือสั่งการหรือกำหนดแนวทางตามที่ศาลหรือพนักงานอัยการได้วางแนวปฏิบัติไว้ และบังคับใช้กฎหมายตามหน้าที่และอำนาจซึ่งมีอยู่ตามกฎหมายฉบับปัจจุบันที่กำหนดไว้ในเรื่องการขออนุญาตนำเข้าหรือจำหน่าย

มติที่ประชุม ให้กรมการปกครองรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ ข้อหารือการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ของคณะกรรมาธิการการศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร

ผู้แทนกรมที่ดินชี้แจงว่า คณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร มีหนังสือเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทย ขอเข้าพบเพื่อหารือข้อราชการเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ

ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยขอหารือเกี่ยวกับประเด็นการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งมีข้อเท็จจริงดังนี้

๑. กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ที่สร้างและตั้งขึ้นก่อนการประกาศพื้นที่สาธารณประโยชน์เป็นปัญหาสำคัญ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องหาแนวทางการแก้ไขในเชิงนโยบาย เนื่องจากวัดหรือ สำนักสงฆ์ที่สร้างหรือตั้งขึ้นก่อนมีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๔ บังคับใช้ ไม่ต้องมีเอกสารสิทธิหรือโฉนดที่ดิน ประกอบการขอสร้างและตั้งวัดสามารถสร้างและตั้งเป็นวัดได้โดยอาศัยศรัทธาและการแสดงเจตนารมณ์ยกที่ดินให้เป็นของวัด ต่อมาภายหลังพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้กำหนดให้วัดจะต้องมีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือมีหนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินก่อน เช่น กรณีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ จึงจะขอสร้างและตั้งวัดได้ ทำให้เกิดปัญหาในการขอออกเอกสารสิทธิหรือโฉนดที่ดินให้แก่วัด เพราะขาดเอกสารหลักฐานยืนยันสิทธิในที่ดิน สมควรที่จะได้หารือกระทรวงมหาดไทยเพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

๒. กรณีประชาชนได้มีความเห็นร่วมกันที่จะสร้างและตั้งวัดในที่ดินสาธารณประโยชน์บางส่วน โดยไม่มีการเพิกถอนที่สาธารณประโยชน์นั้น แต่เกิดความเห็นแย้งกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์นำไปสู่การฟ้องร้องดำเนินคดี เช่น กรณีของที่พักสงฆ์บ้านด้ายกู่แก้ว อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

๓. ข้อเสนอให้มีการแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสามารถขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อจัดตั้งเป็นวัดได้เหมือนกรณีกรมป่าไม้หรือสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เนื่องจากวัดแม้ไม่ได้เป็นส่วนราชการตามกฎหมาย แต่วัดก็ถือเป็นสมบัติของพระพุทธศาสนาและสมบัติของชาติ ซึ่งไม่ใช่สมบัติของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ควรที่จะได้มีการแก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินหรือใบอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินให้กับที่พักสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในที่สาธารณประโยชน์ที่มีจำนวนมาก แต่ในขณะนี้ยังไม่สามารถตั้งเป็นวัด ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้อกฎหมายและระเบียบ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

ฯลฯ

(๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

ฯลฯ

มาตรา ๑๓๐๕ ทรัพย์สินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะหรือพระราชกฤษฎีกา

๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๘ บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังว่านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้

ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือเป็นที่ดินที่ได้หวงห้ามหรือสงวนไว้ตามความต้องการของทบวงการเมือง อาจถูกถอนสภาพหรือโอนไปเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นหรือนำไปจัดเพื่อประชาชนได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ถ้าทบวงการเมือง รัฐวิสาหกิจหรือเอกชนจัดหาที่ดินมาให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนแล้ว การถอนสภาพหรือโอนให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ แต่ถ้าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือที่ดินนั้นได้เปลี่ยนสภาพไปจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน และมิได้ตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดตามอำนาจกฎหมายอื่นแล้ว การถอนสภาพให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ฯลฯ

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

ฯลฯ

มาตรา ๙/๑ ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ เสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่ที่ดินที่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้

ฯลฯ

มาตรา ๑๐๘ ทวิ นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฯลฯ

๓. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๑๒๒ นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ

ฯลฯ

๔. กฎกระทรวง การสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย และการยุบเลิกวัด การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ชักข้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการ

๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๑/๑๒๒๗๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ เรื่อง การตั้งวัดในที่ดินสาธารณประโยชน์

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมาธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ขอเข้าพบปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อหารือข้อราชการเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ในประเด็นการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันนั้น สืบเนื่องจากมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดว่า นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การเข้าใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยไม่ได้รับอนุญาตย่อมมีความผิดตามมาตรา ๑๐๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้วางแนวทางปฏิบัติไว้ตามนัยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ สำหรับการเข้าใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อสร้างวัด แยกพิจารณาได้ ดังนี้

๑. การใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุนั้น จะต้องดำเนินการถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผู้ขอจะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งในกรณีนี้เป็นการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เป็นที่ตั้งวัด และมีการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุเพื่อใช้ประกอบศาสนกิจ จึงไม่ใช่เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ในราชการ ไม่อาจดำเนินการถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ดังกล่าวได้ เนื่องจากผู้ขอถอนสภาพจะต้องเป็นทบวงการเมืองและใช้เพื่อประโยชน์ในราชการเท่านั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติยกร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินให้แก่วัดตามมาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวเคยมีการดำเนินมาแล้ว เช่น กรณีพระราชบัญญัติโอนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ให้แก่วัดโชดใต้ พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ส่วนกรณีการขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้ขอต้องเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลสัญชาติไทย และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด) จะอนุญาตในระยะเวลา ๕ ปี (ครบกำหนดสามารถต่ออายุได้คราวละ ๕ ปี) โดยสถานะที่ดินยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

สำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ ซึ่งเป็นการเข้าใช้ลักษณะชั่วคราว แต่เนื่องจากกรณีการตั้งวัดดังกล่าวมีการก่อสร้างเสนาสนะถาวรวัตถุแล้ว หากจะให้รื้อถอนก็จะกระทบต่อความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่นับถือ ส่วนการดำเนินการที่จะให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการยกร่างเพื่อออกพระราชบัญญัติโอนที่ดินให้แก่วัดก็จะใช้เวลานาน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เห็นควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมอบหมายผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพื้นที่ยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเงื่อนไขอนุญาตว่า "จะต้องดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้แก่วัดให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน" โดยเทียบเคียงกรณีหน่วยงานราชการขอถอนสภาพที่ดินของรัฐเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมือง หรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ

๓. กรณีวัดที่ยังมิได้มีการอนุญาตตั้งวัดให้ถูกต้องตามกฎหมายนั้น เนื่องจากได้มีกฎกระทรวงการสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย และการยุบเลิกวัด การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๖ ผู้ใดประสงค์จะสร้างวัดในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครอง ให้ยื่นคำขอสร้างวัดต่อผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ พร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

(ก) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินที่จะใช้สร้างวัด และหนังสือสัญญา ที่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นได้ทำไว้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแสดงเจตนาว่าจะยกที่ดินนั้นให้แก่วัดที่ขออนุญาตสร้าง หรือ

(ข) หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในกรณีที่ที่ดินที่จะใช้สร้างวัดเป็นที่ดินที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐดูแลรักษา

ดังนั้น หากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งมีภารกิจในการอนุญาตตั้งวัดตามกฎหมาย ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐแล้ว วัดก็สามารถนำหลักฐานหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐดังกล่าวยื่นประกอบการขออนุญาตตั้งวัดให้ถูกต้องตามกฎหมายได้

๔. เนื่องจากกรณีดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยได้เคยแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๑/๑๒๒๗๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๒๙ แจ้งกระทรวงศึกษาธิการทราบ สรุปได้ว่า "การขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อสร้างวัดมิใช่เป็นการขอใช้ประโยชน์ในราชการ และที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน แม้มีราษฎรบุกรุกเข้าครอบครองทำประโยชน์และบางส่วนใช้เป็นที่ตั้งวัดแล้วก็ตาม ที่ดินนั้นก็ยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอยู่ การจะใช้เป็นที่ตั้งวัดย่อมกระทำไม่ได้" แต่ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแทนกระทรวงศึกษาธิการแล้ว จึงเห็นควรเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาทบทวนความเห็นดังกล่าวข้างต้นก่อน

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ) ได้มีบัญชาให้เสนอข้อหารือดังกล่าวเพื่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมที่ดินแล้วมีความเห็นว่า การขอสร้างและตั้งวัดภายหลังพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ใช้บังคับแล้ว จะต้องมีเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือมีหนังสือยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินก่อน จึงจะขอสร้างและตั้งวัดได้ ประกอบกับการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุจะต้องดำเนินการถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผู้ขอจะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่กรณีนี้เป็นการใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อตั้งวัดหรือสร้างวัดและมีการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสภาพเป็นถาวรวัตถุเพื่อใช้ประกอบศาสนกิจ จึงมิใช่เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ในราชการ จึงไม่อาจดำเนินการถอนสภาพที่ดินตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้ เนื่องจากผู้ขอถอนสภาพจะต้องเป็นทบวงการเมืองและใช้เพื่อประโยชน์ในราชการเท่านั้น ดังนั้น การจะขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้หรือไม่นั้น จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่หากในภายหน้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับกรณีการขอตั้งวัดหรือสร้างวัดในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในประเด็นดังกล่าวว่าจะมีการผ่อนปรนหรือไม่ อย่างไร

มติที่ประชุม ให้กรมที่ดินรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๓ ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พ.ศ. ....

ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมืองชี้แจงว่า ได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในท้องที่ตำบลคลองโยง ตำบลศาลายา ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล และตำบลหอมเกร็ด ตำบลทรงคนอง ตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยได้ดำเนินการปิดประกาศผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พร้อมทั้งประกาศเชิญชวนให้ผู้มีส่วนได้เสีย ไปตรวจดูแผนผัง และข้อกำหนดของผังเมืองรวมดังกล่าว โดยได้ปิดประกาศเก้าสิบวันตามขั้นตอนของกฎหมาย และเมื่อครบกำหนดแล้วปรากฏว่าไม่มีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้อง และได้เสนอคณะกรรมการผังเมืองในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีมติรับทราบ และเนื่องจากการวางและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการจัดทำตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองกำหนดการดำเนินการต่อไปสำหรับผังเมืองรวมนั้น โดยคณะกรรมการผังเมืองได้ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ และมีมติที่ประชุมสรุปได้ว่าให้ผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งคณะกรรมการผังเมือง (ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘) ได้ให้ความเห็นชอบแล้วและอยู่ในขั้นตอนการยกร่างกฎหมายให้ดำเนินการออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยเพื่อใช้บังคับต่อไป โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดทำร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับ ผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พ.ศ. .... เรียบร้อยแล้ว จึงเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวให้

ปกปิด

ชุดที่.....ของ.....ชุด
หน้า.....ของ.....หน้า

รายงานการประชุมกระทรวงมหาดไทย
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๒๙
เมื่อวันพุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๙
ณ ห้องประชุมกระทรวงมหาดไทย

- - - - - - -

ผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประจวบ ฤนทรางกูร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธาน
๒. นายสุขุม เอกวัฒน์ศิริ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๓. นายเฉลิมชา วัชรพุกก์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๔. นายพิสาล มูลศาสตรสาทร ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๕. นายสุรินทร์ ธัชวาลย์ แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๖. นายสมพร กลิ่นทองธา รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ฝ่ายพัฒนา)
๗. นายเจริญวิศว์ ฆ สงขลา รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (ฝ่ายความมั่นคง)
๘. นายสมัย วงศ์ทัวพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย
๙. นายฉลอง กัลยาณมิตร อธิบดีกรมการปกครอง
๑๐. นายชี้วิน อุทธิอุภรณ แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๑๑. พล.ต.อ.นรงค์ มหานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ
๑๒. นายศิริ เกาสินสุขุศิ์ อธิบดีกรมที่ดิน
๑๓. นายประมูล จันทรจำนง อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์
๑๔. นายพจน์ กันธมาลา อธิบดีกรมโยธาธิการ
๑๕. นายสนิท รุจินรงค์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๑๖. นายชำนาญ พรนา อธิบดีกรมแรงงาน
๑๗. นายโยธิน เกษมทรัพย์ แทนอธิบดีกรมป่าไม้
๑๘. นายเจริญ ธารงเกียรติ ผู้อำนวยการสำนักบังเมือง
๑๙. นายหวิ ฤทธิพัย เลขาธิการเร่งรัดพัฒนาชนบท
๒๐. นายชาญชาญ เรืองเย่าพันธุ์ ผู้แทนราชการกระทรวงมหาดไทย

* ๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลเมืองเดช อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ให้แก่วัดเมืองเดช พ.ศ. ....

กรมที่ดิน เสนอว่า ราษฎร สภาตำบลเมืองเดช อำเภอเดชอุดม และจังหวัดอุบลราชธานี ขอถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ "ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์บ้านเมืองเก่า" บางส่วนในท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลเมืองเดช ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ โดยทางราชการได้สงวนหวงห้ามไว้เมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๓ และได้ขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เมื่อปี พ.ศ.๒๔๔๑ ให้กับวัดเมืองเดช เนื่องจากราษฎรเลิกใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกันมาประมาณ ๒๕ ปี เพราะมีราษฎรบุกรุกเข้าครอบครองทำประโยชน์ และบางส่วนใช้เป็นที่ตั้งวัดเมืองเดชมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๙๙ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งวัดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๗ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๔ ตอนที่ ๓๐ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ปัจจุบันมีเสนาสนะและถาวรวัตถุต่าง ๆ มากมาย

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินทำเลเลี้ยงสัตว์บ้านเมืองเก่า ราษฎรเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ปัจจุบันที่บางส่วนใช้เป็นที่ตั้งวัดเมืองเดช เนื้อที่ประมาณ ๓๙ ไร่ ๒ งาน ๐๙ ตารางวา ราษฎรได้ร่วมกันสร้างเสนาสนะและถาวรวัตถุไว้ เกรงที่จะให้กลับคืนเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามเดิมได้ และเพื่อมิให้กระทบกระเทือนต่อสถานทางศาสนาและความสงบเรียบร้อยของราษฎรในท้องถิ่น จึงเห็นควรตราพระราชบัญญัติโอนที่ดินดังกล่าวให้แก่วัดเมืองเดชตามในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ดินสาธารณประโยชน์ "ทำเลเลี้ยงสัตว์บ้านเมืองเก่า" ขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๑ ราษฎรเลิกใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกันมาหลายปี แม้มีราษฎรบุกรุกเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ และบางส่วนใช้เป็นที่ตั้งวัดเมืองเดชดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ที่ดินนี้ก็ยังคงเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินอยู่ การที่จะใช้เป็นที่ตั้งวัดเมืองเดชย่อมจะกระทำไม่ได้ การที่กรมที่ดินได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดดำเนินการโดยให้สภาตำบลทำความเห็นของสภาตำบลที่ยินยอมให้ถอนสภาพ และถือหลักฐานหนังสือของกรมที่ดินที่แจ้งว่าจะดำเนินการเพื่อยกพระราชบัญญัติโอนที่ดินสาธารณให้แก่วัด เพื่อที่กรมการศาสนาดำเนินการขอตั้งวัดตามระเบียบของทางราชการ เป็นการกระทำที่ขัดกับข้อกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งวัดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกรมที่ดินก็ไม่ควรที่จะรับรองว่าจะดำเนินการโอนที่ดินสาธารณะนี้ให้แก่วัดได้ แต่ในเนื้อกรมการศาสนา

ได้ดำเนินการขอตั้งวัดเมืองเลยและมีอภิเษกเป็นพิธีบุคคลไปแล้ว การนี้จะให้มีการรื้อถอนย้ายจะกระทำไม่ได้อีกต่อไป ที่ประชุมจึงมีความเห็นว่า เมื่อได้จัดตั้งวัดเมืองเลยไปแล้ว ก็ควรจะต้องยอมรับรองพระราชบัญญัติโอนที่ดินแปลงนี้ให้แก่วัดเมืองเลยเป็นการเฉพาะกรณี และเนื่องจากอาศัยการร่างวัดที่ไม่ชอบด้วยข้อ ๑ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ เช่นเดียวกับวัดเมืองเลยนี้ จึงเสนอเป็นข้อสังเกตให้กรมที่ดินและกระทรวงศึกษาธิการทบทวนและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายในการขอสร้างวัดโดยเคร่งครัด และขอให้กรมที่ดินดำเนินการต่อไปได้

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้นำเสนอที่ประชุมกระทรวง ฯ พิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื่องจากการจัดตั้งวัดดังกล่าวได้มีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายมาตั้งแต่ต้น จนไม่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องด้วยวิธีอื่นได้ จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติโอนที่ดินสาธารณะ ฯ ให้แก่วัดเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเรื่องทำนองนี้คณะรัฐมนตรีได้เคยกำชับไว้หลายครั้งแล้วว่า เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องควบคุมดูแลมิให้มีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายเกิดขึ้น เพราะว่าหากปล่อยให้มีการกระทำที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้นแล้วก็จะแก้ไขได้ยาก

นอกจากนั้น ยังทราบว่าในขณะนี้ได้มีการตั้งสำนักสงฆ์ต่าง ๆ ขึ้นในที่ดินสาธารณะและเขตพื้นที่ป่าสงวนเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าไม่มีการควบคุมดูแลไว้ตั้งแต่ต้นก็จะเกิดปัญหาทำนองนี้ขึ้นมาอีก ดังนั้น จึงขอให้กรมการปกครองได้สั่งการกำชับไปยังจังหวัดและอำเภอ รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยเฉพาะสภาตำบลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ให้ช่วยกันควบคุมดูแลในเรื่องนี้ด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบและให้ดำเนินการต่อไปได้

๓.๔ ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การเพิกถอนหรือแก้ไขการยกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับยสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ....

กรมที่ดิน เสนอว่า คณะรัฐมนตรีได้วางระเบียบว่าด้วยการเพิกถอนหรือการแก้ไขการยกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหรือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นการวางระเบียบปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อันแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๑๕ ปัจจุบันได้มีการยกเลิกมาตรา ๖๑ ดังกล่าวแล้ว ให้ใช้ความใหม่แทนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข

ด่วนที่สุด

กระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๔ – ๔๗

มท ๐๕๑๑.๔/๖๒๙๕ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕

การเร่งรัดดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดิน

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

ด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินทุกประเภท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการรับทราบคำสั่งดังกล่าวแล้ว ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานงานจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นว่าเพื่อให้การบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดผลเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินในความรับผิดชอบที่มีปัญหาการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ให้แล้วเสร็จและเกิดความชัดเจนโดยเร็ว แล้วรายงานข้อมูลให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปหากกรณีใดมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นรูปธรรมและสอดรับกับมติคณะรัฐมนตรีในการเร่งรัดดำเนินการพิสูจน์สิทธิครอบครองที่ดิน จึงขอให้กรมการปกครองในฐานะผู้กำกับดูแลได้กำชับนายอำเภอผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑. สำรวจตรวจสอบและระมัดระวังอย่าให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นอันขาด กรณีหากพบเห็นการเข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐและปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเป็นการจงใจบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามนโยบายแผนงาน มาตรการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนดโดยเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่า การบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยและคดีอาญาโดยเด็ดขาดทุกรายไป

/๒. สำรวจ...

๒. สำรวจตรวจสอบเรื่องการบุกรุกที่ดินของรัฐที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ว่ามีปัญหาอุปสรรคใดที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐให้ยุติไปได้ ดังเช่น กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนว่าเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรือไม่ หรือไม่ทราบขอบเขต ตำแหน่งที่ตั้ง จำนวนเนื้อที่ที่แน่นอน หรือกรณีมีข้อโต้แย้งสิทธิในที่ดินของบุคคลที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐนั้น เป็นต้น ขอให้หน่วยงานดังกล่าวเร่งรัดสรุปข้อเท็จจริง ความเป็นมาทั้งหมด พร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะอนุกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) พิจารณาให้เป็นที่ยุติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายชยาวุธ จันทร)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๑๑ มี.ค. 2565

ได้รับแล้ว
09.00
วันที่ ... เดือน ..... พ.ศ. .....
๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕